

finder jeg ikke, der er nogen som helst Grund til at gøre Forandring i det Forhold. Og naar det ordnes saaledes, at Skolekommissionen selv vælger sin Formand, synes jeg heller ikke, der kan ske nogen som helst Ulykke. Der kan selvfølgelig gives Præster, som ikke passer ind i Forholdene, og er Præsten af en saadan Art, at han ikke kan gøre Fyldest som Formand i Skolekommissionen, vil han selvfølgelig heller ikke blive valgt til det. Men for øvrigt, naar der undertiden kan være Gnidninger mellem Skolekommissionens Formand, Præsten, og Læreren, kan det jo ogsaa træffe sig at være Lærerens Skyld. I det hele taget, naar jeg tager det over det jævne, mener jeg ikke, der er nogen som helst Grund til at beklage sig over den nuværende Tilstand, og derfor er jeg absolut stemt for, at vi beholder Skolekommissionen i den Sammensætning, den nu har. Skal vi gaa til en Forandring, vil jeg oprigtig tilstaa, at jeg er ikke nogen absolut Ynder af, at Kommissionen skal vælges ved almindeligt Valg. Jeg synes, det rimeligste vilde være, at det blev Kommunalbestyrelsen, der valgte den. Kommunalbestyrelsen er jo udgaaet af den almindelige Valgret og kan derfor med fuld Røje overtage Valget af Skolekommissionen. En af Følgerne af, at der bliver almindeligt Valg til Skolekommissionen, kan jo blive, at der bliver overmaade ringe Tilslutning til Valgene. Det skulde jeg i og for sig ikke beklage mig saa meget over, for jeg gaar ud fra, at de, der deltager, er de mest interesserede Vælgere. Men den mest nærliggende Fare tror jeg, vil være den, at der vil gaa Politik i dette Valg, som der gaar i alle andre, og jeg vil betragte det som noget nær det uheldigste, at vi faar Skolekommissioner valgte efter politiske Grundlinier, for saa er der i alt Fald stor Fare for, at vi faar en evig Uro og Spektakel indenfor Skolekommissionen og indenfor Skolen, og er der noget Sted, vi trænger til Ro, er det i Skolens Arbejde. Derfor er jeg mest stemt for, hvis vi skal have en ændret Valgmaade for Skolekommissionen, at den saa vælges fuldt ud af Kommunalbestyrelsen.

Saa er der de meget omstridte Konsulenter. Den højtærede Minister var stærkt inde paa, at saadant noget havde man i Sønderjylland, og hvad der var godt i Sønderjylland, maatte efter Ministerens Betragtning selvfølgelig ogsaa være godt heroppe. En saadan Betragtning kan jeg nu absolut ikke anerkende; det er ikke sikkert, fordi dette har virket nogenlunde tilfredsstillende i Sønderjylland, at det saa passer

heroppe, for vi maa huske paa, at i Sønderjylland stod man overfor en aldeles ny Ordning af det hele Skolevæsen, en Ordning under helt andre Former. Fra gammel Tid har vi her en Ordning, som er indgroet i Befolkningen, og jeg tror, at Amtsskolekonsulenterne i mange Tilfælde vil blive som en Kæp i Maskineriet herhjemme, og saa er der for øvrigt den Side af Sagen, som den højtærede Minister ogsaa berørte, at det vil koste en Del. Den højtærede Minister var jo villig til, hvis hun kunde faa sin Kollega, Finansministeren, til at ofre de nødvendige Kontanter, at gaa til en betydelig Udvidelse af Konsulenternes Antal. Det er altsaa indrommet, at det er et ret betydeligt finansielt Spørgsmaal, der her foreligger, og derfor mener jeg heller ikke, der i Øjeblikket kan være Tale om at indføre en saadan Institution i vort Skoletilsyn, for det er rigtigt nok, som der er sagt af forskellige af Ordførerne, at hvis der virkelig skal føres et effektivt Tilsyn, er 12 Konsulenter alt for lidt, det kan ingen Betydning faa med Hensyn til Tilsynet. Og jeg er nu af den Overbevisning, at naar vi staa og skal gøre Resultatet op af, hvad Amtskonsulenterne har udrettet — hvis vi nu faar dem indført — maa vi være uhyre godt tilfreds, hvis vi kan gøre Resultatet op saaledes, at de i alt Fald ingen Skade har gjort. Men naar jeg har et saadant Syn paa Sagen, tror jeg, ærede Medlemmer vil have Forstaaelsen af, at jeg i alt Fald ikke er stemt for, at vi gaar til en saadan Bekostning paa dette Omraade. (Afbrydelse). Ja, selv det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen vil nok forstaa det, det er der ingen Tvivl om.

Jeg har allerede sagt, at paa Skoleomraadet gælder det om at passe paa, at Uniformeringer ikke griber om sig, og jeg tror, der ligger en Fare i at have saadanne Amtsskolekonsulenter til at rejse omkring til Skolerne. Vi har jo Konsulenter i mange andre Forhold, og jeg skal ingenlunde sige noget ondt om dem, de Konsulenter, jeg kender — og jeg kender ikke saa faa —, er habile Folk. Men naar disse Konsulenters Virksomhed skal foregaa paa den Maade, at de skal rejse rundt og give gode Raad og Formaninger til Folk, som slet ikke har haft Bud efter dem, mener jeg rigtignok, det er en noget mærkelig Form for Konsulenter. Naar man indenfor Landbruget eller paa andre Omraader møder en eller anden Vanskelighed, som man ikke mener selv at kunne klare, gaar man til en Konsulent og spørger ham til Raads, og jeg har aldeles ikke noget imod, at vi faar en saadan Mand indenfor Skolen, som Lærerne kan